

La comunitat educativa es posiciona davant la LEC

Carol Biosca
Periodista

1. La xarxa única de centres que fixa la Llei a partir del Servei d'Educació de Catalunya equipara els centres públics i concertats en drets i obligacions? Permetrà superar la tradicional dicotomia entre les dues xarxes?
2. La Llei és fidel a l'esperit del Pacte Nacional per l'Educació (PNE)? Per què?
3. Què opineu de l'aposta per potenciar l'autonomia de centre, les direccions i l'avaluació?
4. Què trobeu a faltar a la LEC?

Rosa Cañadell,
portaveu d'USTEC-STE

1 Tal com està concebut el Servei d'Educació de Catalunya no solament no equipara les dues xarxes educatives, sinó que aprofundeix la desigualtat entre els centres públics i els centres privats concertats. No tenen ni els mateixos drets ni les mateixes obligacions. Els centres públics matriculen tot tipus d'alumnat; el professorat ha estat seleccionat en unes oposicions públiques, i no rep cap més finançament que el del Departament d'Educació. Contràriament, els centres privats concertats reben un doble finançament (Administració i pares/mares), el professorat ha estat escollit per la patronal amb criteris no públics i fa una selecció més o menys encoberta de l'alumnat (a partir de les quotes que han de pagar pares/mares, a partir del seu "ideari", etc.).

2 USTEC-STE no va signar el PNE, i una de les causes principals va ser perquè no creiem que les mesures que allà es van pactar puguin conduir a un enfortiment dels centres públics i a una disminució dels centres privats concertats que no compleixen la seva funció social. En aquest sentit, nosaltres pensem que la Llei d'Educació de Catalunya (LEC) no és més que la continuïtat i l'aprofundiment de les línies marcades en el PNE, o sigui, la consolidació de la doble xarxa sense compromisos clars per part dels centres privats concertats.

3 La nostra escola pública té una tradició d'organització i funcionament democràtic que ha fet possible la seva qualitat. No creiem que donar més poder a les direccions i promocionar una organització més jeràrquica ajudin a millorar, sinó tot el contrari. Estem a favor d'una autonomia real dels centres, per tal de poder adaptar-se al diferent tipus d'alumnat, amb més recursos per als centres que tinguin alumnat amb més dificultat. Però no és aquesta l'autonomia que planteja la LEC. Les avaluacions poden ser positives si van lligades a mesures per a la millora, però no si van lligades als sous del professorat.

4 Estem en contra dels objectius reals d'aquesta Llei. Creiem que és una llei per avançar cap a la privatització de l'educació, tant pel que fa a l'augment dels centres concertats (la LEC obre la porta que es concerta l'etapa del 0-3, el batxillerat i la formació professional) com per la possibilitat d'externalitzar cada cop més serveis, i per l'organització dels centres públics, que es vol fer similar a l'empresa privada. És una llei que mercantilitza l'educació i afavoreix la gestió privada dels diners públics.

**Montse Ros, secretària general
de la Federació d'Ensenyament de CCOO**

1 La LEC no equipara els centres públics i concertats perquè no resol l'obligació de gratuïtat per als ensenyaments obligatoris en els centres concertats i no dóna capacitat al sistema per evitar la segregació de l'alumnat per classe social. Tampoc no dóna garanties per a l'homologació de condicions dels professionals. La normativa d'adscripció d'alumnat a centres permet desplegaments molt diferents en funció de la voluntat del govern de torn.

2 No. El nucli del Pacte Nacional era un acord per a la construcció del servei públic d'educació, en què les escoles concertades assumien més responsabilitat social i els poders públics garantien la qualitat, la igualtat, la gratuïtat i la distribució equilibrada de l'alumnat. En el redactat definitiu, la LEC dilueix les responsabilitats públiques i dóna espai al mercat educatiu.

3 CCOO defensa l'autonomia de centres per potenciar el servei de proximitat a la ciutadania i la capacitat de col·laboració en xarxa, en cada territori, de les diferents entitats educatives i de la resta de serveis públics. CCOO defensa l'avaluació com la garantia de transparència i rendiment de comptes de tota despesa pública. L'avaluació ha d'escanejar el mateix sistema i la forma de gestionar-lo i, per tant, ha de ser responsabilitat del Parlament de Catalunya, que és qui marca els objectius educatius del país. En canvi, l'aposta de la LEC té la voluntat d'aprimar l'Administració i de potenciar la competència entre centres en el marc d'un mercat educatiu que tendeixi a l'autogestió: el centre educatiu queda més sol. La direcció dels centres públics haurà d'assumir més funcions de gestió, que fins ara feia l'Administració de la Generalitat, però no tindrà menys dependència a l'hora d'impulsar projectes. El model LEC consisteix que el Govern regula, finança i després avalua alumnat, professionals i centres.

4 A la LEC li falta educació. És una llei que modifica el sistema d'administració i gestió dels centres educatius, però no incorpora cap novetat sobre què, com i a qui s'ensenya. Hauria pogut seguir les indicacions internacionals i els programes electorals dels mateixos partits: mesures per a l'èxit escolar, potenciació de l'educació postobligatòria, millora dels aprenentatges en anglès i TIC, regulació de l'educació al llarg de la vida, reforma de la formació del professorat...

**Roser Font,
secretària general de FETE-UGT**

1 La Llei fa propostes per superar les diferències entre les dues xarxes i per aportar cohesió social a la xarxa educativa. Malgrat les propostes, creiem que hauria d'haver estat molt més agosarada a l'hora d'establir les regles del joc sobretot pel que fa a dues qüestions: la garantia de la gratuïtat real en els ensenyaments obligatoris i el control més estricte per impedir la selecció de l'alumnat.

La Llei fa una proposta d'equiparació del professorat dels centres concertats amb els de la xarxa de titularitat pública. Aquest és un avenç important sobre el paper que caldrà fer efectiu en els terminis establerts, que al nostre entendre són massa llargs.

2 En el Pacte Nacional per l'Educació (PNE) es proposava la creació d'un servei públic d'educació integrat pels centres sostinguts amb fons públics amb un finançament que garantís la igualtat d'oportunitats, la coresponsabilitat social de tots els centres, la no-segregació amb mesures de control de l'escolarització (quotes màximes d'alumnat immigrant per centre en funció del territori i oficines municipals d'escolarització) i el control de la gestió dels centres concertats. Per fer-ho, es dotava d'un instrument: el contracte programa. En aquest punt la Llei no és fidel al PNE perquè canvia el sentit del contracte programa i no aprofundeix en la coresponsabilitat de tots els centres.

3 Considero que s'ha d'avançar en l'autonomia dels centres i que s'ha de potenciar el paper de lideratge pedagògic i organitzatiu dels equips directius. Ara bé, no es pot perdre el sentit del treball col·legiat i en equip de tot el personal educatiu que treballa en un centre. L'autonomia no ha de servir per crear diferències entre centres a l'hora de respondre al dret a l'educació de tots els ciutadans i l'Administració ha de donar els recursos necessaris per fer-ho efectiu.

L'avaluació és una part integrant del procés educatiu. La responsabilitat dels centres i la tasca docent també s'ha d'avaluar per garantir la qualitat, per establir criteris de millora, per adequar-se als objectius plantejats.

4 Des de la meua organització sindical constatem que la formació professional no queda recollida amb suficient ambició en la LEC. La planificació estratègica de l'oferta formativa, la millora de les pràctiques en els centres de treball o les beques compensatòries són recollides de manera excessivament genèrica. Altres aspectes que no potencia prou la Llei és la creació d'una xarxa pública de llars d'infants que garanteixi la gratuïtat dels 0 als 3 anys.

En canvi, entra a regular aspectes de caràcter laboral referents al professorat sense haver estat negociats prèviament amb el col·lectiu i els seus representants.

**Enric Puig, secretari general
de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya**

1 La xarxa de centres del Servei d'Educació de Catalunya és una, ja que tots els centres comparteixen les condicions d'accés, però és plural en la seva composició, ja que la constitueixen centres públics i centres privats concertats. Es proclamen els mateixos drets i deures, però ara caldrà que realment els recursos siguin anàlegs per tal de superar la dicotomia i esdevenir una oferta realment gratuïta.

2 És fidel al Pacte perquè respon als mateixos objectius de coresponsabilitat davant el repte educatiu. Coresponsabilitat entre escola pública i privada concertada, coresponsabilitat entre família i escola...

3 És, probablement, l'únic camí per millorar l'escola. Les grans reformes del sistema educatiu fracassen. Cal potenciar les millores que es puguin implantar sobre el terreny, a cada centre, d'acord amb la seva realitat i possibilitats i amb el lideratge d'una direcció forta i professionalitzada. L'avaluació és l'exigència normal de control de l'eficàcia d'uns serveis que es financen amb fons públics, però que s'han de poder desplegar amb la màxima autonomia. Autonomia i avaluació han d'anar juntes.

4 La LEC és una llei que resta força condicionada al desplegament reglamentari que se'n faci. És una llei prou extensa i amb prou ambició. Només trobem a faltar la concreció i unes garanties més altes de com dur a terme alguns dels compromisos que conté.

Ricard Aymerich, president de la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica de Catalunya

1 Superar la dicotomia entre xarxes és molt difícil perquè no depèn només del desplegament de les lleis, sinó de les decisions que prenguin les famílies en cada territori, poble o ciutat, de les concrecions que facin els poders públics a l'hora de determinar les condicions d'escolarització per a tots els centres. La Llei hagués pogut ser molt més clara d'entrada respecte d'això; i, en tot cas, en aquest capítol ho és molt més el Pacte Nacional per l'Educació.

2 En moltes coses, sí. En d'altres, com la construcció del servei públic, l'abast de les zones educatives, les competències municipals, etc., el Pacte era més valent i anava molt més lluny del que ho fa la Llei. Pacte i Llei són coses diferents, però alguns n'esperàvem (per l'esforç de consens que va significar assolir el primer) més fidelitat.

3 Són apostes necessàries per al nostre sistema educatiu, que ja fa temps que veiem com a factors claus de millora. Sempre que entenguem que la direcció és un element de l'autonomia del centre que té –en el projecte educatiu– la seva raó de ser, i que l'avaluació s'estengui –sense excepcions– a totes les instàncies i serveis de la mateixa Administració.

4 Una sintonia més gran amb el que ha de ser el col·lectiu que l'ha d'aplicar i una aposta més clara en la línia dels compromisos que vam adquirir com a país en el Pacte Nacional per l'Educació.

Walter Garcia-Fontes, president de la Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes de Catalunya

1 La Llei deixa aquest tema molt més obert que el que s'havia acordat en el Pacte Nacional per l'Educació. Estableix com a criteris prioritaris del Servei d'Educació de Catalunya la gratuïtat, l'accés en condicions d'igualtat, la coeducació i l'escolarització equilibrada de la diversitat de l'alumnat, però no impedeix que centres privats sostinguts amb fons públics no compleixin alguns d'aquests principis i formin part tot i així del Servei d'Educació de Catalunya. Per tant, no sembla que es pugui trencar la doble xarxa pública/privada de centres sostinguts amb fons públics.

2 No totalment, especialment per dues raons. No compleix el que es va acordar en el capítol "Servei públic d'educació" del Pacte Nacional per l'Educació i no assegura la gratuïtat de tots els centres sostinguts amb fons públics.

3 Creiem que són els aspectes més atractius de la Llei, en què l'eina principal és el projecte educatiu d'un centre, que s'ha de poder tirar endavant amb autonomia i amb un equip directiu amb capacitat real de gestió dels recursos, però amb objectius avaluables tant en l'àmbit de centre com en l'àmbit individual.

4 A la LEC li manquen unes normes més agosarades quant a la participació de les famílies en els centres educatius. Altres lleis autonòmiques han presentat una normativa molt més extensa respecte de la relació família-escola.